

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ – ΕΣΠΑ

Αθήνα, /06/2019
Α.Π.: 61628 /ΕΥΚΕ 1116

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Νίκης 10, Σύνταγμα
Ταχ. Κώδικας : 105 63 Αθήνα
Πληροφορίες : Αλεξ. Δρακάτου,
Τηλ.: 210 3742071
Fax: 210 3742063
E-mail: adrakatou@mnec.gr

Προς: Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Ε.Π. Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου
1^ο χιλ Μυτιλήνης - Λουτρών
81100 Μυτιλήνη
(ηλεκτρονικά)

Υπ' όψιν: κ. Γ. Πλακωτάρη, Π. Κυριάκου

ΘΕΜΑ: Διατύπωση γνώμης σχετικά με το σχέδιο πρόσκλησης υποβολής προτάσεων με τίτλο «Βελτίωση δεξιοτήτων και επαγγελματικών γνώσεων εργαζομένων σε θέματα καινοτομίας κτλ για την αναβάθμιση επαγγελματικών προσόντων» στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου

Σχετ.: Το με Α.Π. οικ.1450/05.06.2019 έγγραφό σας με θέμα «Γνωμοδότηση επί σχεδίων προσκλήσεων» (αρ. πρωτ. εισ. ΕΥΚΕ 1116/06.06.2019)

Σε συνέχεια του ως άνω σχετικού με αρ. πρωτ οικ.1450/05.06.2019 εγγράφου (αρ. πρωτ. εισ. ΕΥΚΕ 1116/06.06.2019) της Υπηρεσίας σας με θέμα «Γνωμοδότηση επί σχεδίων προσκλήσεων» και του επ' αυτού συνημμένου σχεδίου πρόσκλησης με τίτλο «Βελτίωση δεξιοτήτων και επαγγελματικών γνώσεων εργαζομένων σε θέματα καινοτομίας κτλ για την αναβάθμιση επαγγελματικών προσόντων», λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σημειώνουμε τα εξής:

1. Το σχέδιο πρόσκλησης με τίτλο «Βελτίωση δεξιοτήτων και επαγγελματικών γνώσεων εργαζομένων σε θέματα καινοτομίας κτλ για την αναβάθμιση επαγγελματικών προσόντων» αφορά στην παροχή συμβουλευτικής και κατάρτισης σε εργαζόμενους με στόχο την αναβάθμιση/ανάπτυξη δεξιοτήτων σε θεματικά αντικείμενα όπως ΤΠΕ & καινοτομία. Ειδικότερα στο πλαίσιο της πρόσκλησης δύναται να χρηματοδοτηθούν δράσεις όπως:

- ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού και εγχειριδίων
- σχεδιασμός και υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων κατάρτισης και πιστοποίησης, που θα απευθύνονται σε στελέχη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων του κλάδου /τομέα τουρισμού, εμπορίου, μεταποίησης, υπηρεσιών και

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- παροχή εξειδικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών, με στόχο την εκπόνηση επιχειρησιακών σχεδίων εξωστρέφειας ή/και τη στήριξη και καθοδήγηση για την εφαρμογή, ανάπτυξη και λειτουργία τμημάτων καινοτομίας και τεχνολογικής ανάπτυξης

Δυνητικοί δικαιούχοι της πρόσκλησης είναι οι θεσμικοί κοινωνικοί εταίροι με δομές σε περιφερειακό επίπεδο & τα κλαδικά επιμελητήρια, καθώς και όσοι φορείς έχουν συνάψει προγραμματική σύμβαση με τους παραπάνω αναφερόμενους δυνητικούς δικαιούχους. Ο συνολικός προϋπολογισμός της πρόσκλησης ανέρχεται σε 1.780.000 €.

2. Σύμφωνα με το περιεχόμενο της πρόσκλησης, μεταξύ άλλων:

- ☞ Οι δράσεις συμβουλευτικής και κατάρτισης αφορούν στο **σύνολο των κλάδων και τομέων** (με έμφαση σε παραγωγικούς τομείς της RIS3 για την ΠΒΑ -Τουρισμός και Αγροδιατροφή).
- ☞ Ωφελούμενοι από τη δράση εκτιμάται ότι θα είναι **εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις όλων των κλάδων και τομέων** της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου με έμφαση σε παραγωγικούς τομείς της RIS3 (Τουρισμός και Αγροδιατροφή).
- ☞ Η κατάρτιση θα αφορά σε έναν ή και περισσότερους τομείς της περιφερειακής οικονομίας που σχετίζονται με τους τομείς που αναδείχθηκαν μέσα από την Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, ανεξάρτητα από τον τομέα της επιχείρησης που εργάζονται.
- ☞ Στο πρόγραμμα κατάρτισης **δεν θα εμπλέκονται κατ' ουδένα τρόπο οι επιχειρήσεις** που απασχολούν τους ωφελούμενους.
- ☞ **Δυνατότητα συμμετοχής** στα Προγράμματα κατάρτισης θα **έχουν και εργαζόμενοι/ αυτοαπασχολούμενοι σε κλάδους εκτός της RIS3** με στόχο την διευκόλυνση της κινητικότητας των εργαζομένων από παραδοσιακούς κλάδους σε δυναμικούς κλάδους.
- ☞ Δύναται ο κύριος του έργου (προαναφερθέντες κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων) , με κατάλληλη τεκμηρίωση, να μην λειτουργεί σε μία πράξη ως δικαιούχος ο ίδιος, αλλά να **μεταβιβάσει την αρμοδιότητα εκτέλεσης της πράξης σε άλλο ικανό δικαιούχο**, μέσω Συμφώνου Συνεργασίας ή/και να ενισχυθεί ως προς την επιχειρησιακή του ικανότητα.
- ☞ Οι ενέργειες κατάρτισης και πιστοποίησης θα πραγματοποιηθούν **μέσω διαγωνιστικών διαδικασιών**, τηρουμένων των προβλεπόμενων περί δημοσίων συμβάσεων διατάξεων.
- ☞ Η **πρακτική άσκηση**, στην περίπτωση που είναι απαραίτητη για την πιστοποίηση των ικανοτήτων / δεξιοτήτων των ωφελούμενων θα πραγματοποιείται μόνον εκτός ωραρίου και **δεν επιτρέπεται να διενεργείται στις επιχειρήσεις στις οποίες εργάζονται** οι ωφελούμενοι, καθώς επίσης και στις επιχειρήσεις των παρόχων κατάρτισης ή συνδεδεμένες με αυτούς ή/και σε εκείνες που συνδέονται – με οποιοδήποτε τρόπο – με τους ωφελούμενους από την εφαρμογή της Πράξης. Σε κάθε περίπτωση **δεν πρέπει να καλύπτονται λειτουργικές ή άλλες δαπάνες των επιχειρήσεων** στις οποίες διενεργείται η πρακτική άσκηση και θα πρέπει να εξετάζονται οι τέσσερις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παρ. 1 της ΣΛΕΕ για την ύπαρξη ή μη κρατικής ενίσχυσης.
- ☞ Οι **ενέργειες κατάρτισης και πιστοποίησης θα πρέπει να υλοποιηθούν αποκλειστικά με ανάθεση σε τρίτους μέσω ανοιχτής δημόσιας διαγωνιστικής διαδικασίας** σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο.

3. Η παροχή κατάρτισης, πιστοποίησης & συμβουλευτικής αποτελεί **οικονομική δραστηριότητα** και πρέπει να εξετάζεται υπό το πρίσμα των κρατικών ενισχύσεων. Κατά την αξιολόγηση των σχετικών δράσεων, η **ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης πρέπει να εξετάζεται σε τρία επίπεδα**, το επίπεδο των δικαιούχων, το επίπεδο των εργαζομένων και το επίπεδο των επιχειρήσεων στις οποίες απασχολούνται οι εργαζόμενοι. Στο πλαίσιο αυτό σημειώνονται τα εξής:

3.1. Σχετικά με τους **εργαζόμενους**, οι οποίοι είναι οι άμεσα ωφελούμενοι, δεδομένου ότι οι ίδιοι δεν θεωρούνται «επιχειρήσεις», δεν εφαρμόζονται ως προς αυτούς οι κανόνες κρατικών ενισχύσεων. Ως εκ τούτου οι δράσεις κατάρτισης, πιστοποίησης γνώσεων και δεξιοτήτων & συμβουλευτικής δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης προς αυτούς.

3.2. Σχετικά με τους **κλάδους της οικονομίας** ή/και τις **επιχειρήσεις**, προκειμένου η κατάρτιση/πιστοποίηση/συμβουλευτική να μη συνιστά μέτρο κρατικής ενίσχυσης, είναι αναγκαίο να διασφαλισθεί ότι δεν αφορά σε συγκεκριμένο τομέα ή κλάδο της οικονομίας, ή σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις, καθώς και ότι οι εργαζόμενοι δεν θα αξιοποιήσουν τις αποκτηθείσες γνώσεις & δεξιότητες στις υφιστάμενες θέσεις εργασίας τους, προσδίδοντας έμμεσο πλεονέκτημα στις επιχειρήσεις στις οποίες απασχολούνται.

Σύμφωνα με το σχέδιο πρόσκλησης:

- α) ωφελούμενοι από τη δράση θα είναι εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις όλων των κλάδων και τομέων, με έμφαση σε παραγωγικούς τομείς της RIS3 (Τουρισμός και Αγροδιατροφή),
- β) δυνατότητα συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης θα έχουν και εργαζόμενοι/ αυτοαπασχολούμενοι σε κλάδους εκτός της RIS3 και
- γ) στο πρόγραμμα κατάρτισης δεν θα εμπλέκονται κατ' ουδένα τρόπο οι επιχειρήσεις που απασχολούν τους ωφελούμενους

Συνεπώς, θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι το προτεινόμενο μέτρο δεν συνιστά μέτρο κρατικής ενίσχυσης για τις επιχειρήσεις που απασχολούν τους εργαζόμενους.

Ωστόσο, δεδομένου ότι στην πρόσκληση αναφέρεται ότι θα δοθεί «*έμφαση σε παραγωγικούς τομείς της RIS3 (Τουρισμός και Αγροδιατροφή)*» και θα γίνει «*σχεδιασμός και υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων κατάρτισης και πιστοποίησης που θα απευθύνονται σε στελέχη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων του κλάδου /τομέα τουρισμού, εμπορίου μεταποίησης, υπηρεσιών*», προκειμένου να διασφαλισθεί ότι το μέτρο δεν αφορά σε συγκεκριμένους κλάδους της οικονομίας, είναι αναγκαίο να επιβεβαιωθεί ότι:

- ✓ σε όλα τα στάδια υλοποίησης των δράσεων που θα χρηματοδοτηθούν (π.χ. ενημέρωση εργαζομένων για τη δράση, επιλογή εργαζομένων για συμμετοχή στην κατάρτιση, κλπ.) θα υπάρχουν ίσοι όροι πρόσβασης και καμία διάκριση ανάλογα με τον κλάδο της οικονομίας στον οποίο απασχολούνται οι εργαζόμενοι και
- ✓ τα προγράμματα κατάρτισης & συμβουλευτικής θα αφορούν σε γενικές γνώσεις ΤΠΕ & καινοτομίας, που τυγχάνουν εφαρμογής σε όλους τους κλάδους της οικονομίας (οι γνώσεις δεν θα είναι προσανατολισμένες/εφαρμόσιμες σε συγκεκριμένους τομείς της οικονομίας και οι εργαζόμενοι που θα καταρτισθούν / πιστοποιηθούν θα μπορούν να αξιοποιήσουν τις αποκτηθείσες γνώσεις & δεξιότητες σε όλους τους κλάδους της οικονομίας)

3.3. Σχετικά με τους **δικαιούχους**, η ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης εξετάζεται με βάση τη φύση και τον τρόπο υλοποίησης των συγκεκριμένων δράσεων που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της υπό αξιολόγηση πρόσκλησης. Οι δράσεις που υλοποιούν οι δικαιούχοι συνιστούν οικονομική δραστηριότητα, καθότι αφορούν σε παροχή αγαθών και υπηρεσιών για τα οποία υφίσταται ελεύθερη αγορά.

Σύμφωνα με το σχέδιο πρόσκλησης, οι ενέργειες κατάρτισης και πιστοποίησης θα πρέπει να υλοποιηθούν αποκλειστικά με ανάθεση σε τρίτους μέσω ανοιχτής δημόσιας διαγωνιστικής διαδικασίας, σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο & τηρουμένων των προβλεπόμενων περί δημοσίων συμβάσεων διατάξεων. Ως εκ τούτου, θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι το μέτρο δεν ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης στο επίπεδο των δικαιούχων, εφόσον όλες οι αναθέσεις σε τρίτους υλοποιηθούν μέσω ανοικτών δημόσιων διαγωνιστικών διαδικασιών, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου περί ανοιχτής, διαφανούς, αμερόληπτης και άνευ όρων διαδικασίας (ίση μεταχείριση υποψηφίων αναδόχων, διαφάνεια, δημοσιότητα της διαδικασίας, αναλογικός χαρακτήρας του ανταλλάγματος του αναδόχου, αρχή του πραγματικού ανταγωνισμού).

Επιπροσθέτως, πέραν των ενεργειών κατάρτισης και πιστοποίησης, στην πρόσκληση αναφέρονται και άλλες δράσεις (π.χ. συμβουλευτική, επιλέξιμες ενέργειες συντονισμού, διαχείρισης και παρακολούθησης της υλοποίησης, ενέργειες ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης, προβολής, προώθησης και δημοσιότητας, κλπ.). Οι δράσεις αυτές δεν αναφέρεται με ποιο τρόπο θα υλοποιηθούν, ήτοι δύναται να υλοποιηθούν με ίδια μέσα και χωρίς προσφυγή σε δημόσιες διαγωνιστικές διαδικασίες.

Στο πλαίσιο αυτό, οι δαπάνες δικαιούχων που αφορούν σε διαχειριστικά και λοιπά κόστη για την υλοποίηση των δράσεων κατάρτισης/πιστοποίησης ή/και σε κόστη παροχής συμβουλευτικής, όπως αυτά που αναφέρθηκαν ανωτέρω, θα μπορούσαν να αποτελούν ενίσχυση που χορηγείται στους δικαιούχους στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ήσσονος σημασίας (Κανονισμός «De Minimis»).

Σε διαφορετική περίπτωση θα μπορούσε, στο πλαίσιο μιας benchmark μελέτης, να τεκμηριωθεί ότι δεν χορηγείται οικονομικό πλεονέκτημα στους δικαιούχους, καθώς η σχετική χρηματοδότηση καλύπτει μόνον το απολύτως αναγκαίο κόστος της παρεχόμενης υπηρεσίας, όπως αυτό προσδιορίζεται βάσει των τιμών της αγοράς και δεν παρακρατείται/αποδίδεται κανένα είδους πλεονέκτημα στους δικαιούχους καθ' οιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της τυχόν απομείωσης του εγγενούς κόστους λειτουργίας του δικαιούχου που έχει υπό κανονικές συνθήκες χωρίς την ανάληψη του εν λόγω έργου (σημείο 68 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης).

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στο σημείο αυτό στην αξιολόγηση της ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης στην περίπτωση που δικαιούχοι μεταβιβάσουν την αρμοδιότητα εκτέλεσης της πράξης σε άλλο ικανό δικαιούχο, καθώς δεν είναι σαφές το ακριβές πλαίσιο υλοποίησης στις περιπτώσεις αυτές, που ενδεχομένως να ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης για τους «άλλους δικαιούχους».

4. Με βάση τα ανωτέρω αναφερόμενα στο σημείο 3, είναι αναγκαίο η πρόσκληση υποβολής προτάσεων να συμπληρωθεί ως εξής:

Στο διατακτικό της πρόσκλησης:

- ⇒ Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («De Minimis»)

Στο κεφάλαιο για την επιλεξιμότητα:

- ⇒ Έργα / ενέργειες που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για την υλοποίηση των έργων δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων του φορέα που υλοποιεί το έργο.
- ⇒ Έργα / ενέργειες που συνιστούν άσκηση οικονομικής δραστηριότητας, ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων. Στις περιπτώσεις που τελικά κριθεί ότι η προτεινόμενη δράση ή τμήμα δράσης εμπίπτει στο ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο, υπάρχει η δυνατότητα δημόσιας χρηματοδότησής της μέχρι του ύψους της έντασης ενίσχυσης που προσδιορίζεται από το εφαρμοζόμενο θεσμικό πλαίσιο ανά περίπτωση (Κανονισμός de Minimis).

Στο κεφάλαιο με τις οδηγίες υποβολής αιτήσεων:

- ⇒ Για δράσεις που θα εξετασθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού De Minimis είναι απαραίτητο να περιέχεται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση Υπεύθυνη Δήλωση σχετικά με τη σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, σύμφωνα με το υπόδειγμα του συνημμένου Παραρτήματος VI.

Το σχετικό παράρτημα πρέπει να περιληφθεί στα συνημμένα της πρόσκλησης.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε συνδρομή.

Η Προϊσταμένη της ΕΥΚΕ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΣΤΗΝ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΚΕ
ΜΟΝΟΤΗΚΗΣ ΥΠΟΤΗΡΙΞΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΧΡΗΡΕΩΝ
(ΤΟΜΕΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ)

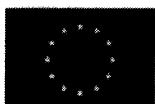
Αρ. 21

Ζωή Γεωργοπούλου
Γεν. Διευτ. Κοινοτ. Π.Ε.

Ζωή Γεωργοπούλου

Εσωτερική διανομή (ηλεκτρονικά):

- Γρ. Γενικού Γραμματέα Δημ. Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, κ. Π. Κορκολή
- Γρ. Προϊσταμένου Ε.Α.Σ., κ. Ι. Φίρμπα
- ΕΥΚΕ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

